

CONSIDERATII PRIVIND MANEVRA TACTICA IN ACTIUNILE OFENSIVE LA NIVELUL SUBUNITATILOR DE INFANTERIE

Lt.col CAROL MOLDOVAN

Resumé:

Cet ouvrage présente d'une manière synthétique un des principes fondamentaux du combat, le manœuvre tactique au niveau des sous-unités d'infanterie, dans l'offensive. Le rôle particulièrement important de ce type de manœuvre est mis en évidence par ceci que par l'intermédiaire de forces peu nombreuses au point de vue quantitatif on peut compenser et vaincre des forces supérieures au point de vue quantitatif.

Formele de manevra la nivel tactic, specifice luptei ofensive, au o fizionomie specifica, o particularitate distincta si se manifesta in strânsa legatura cu procedeele de lupta prin care se materializeaza scopul acesteia.

Manevra in ofensiva, la nivelul subunitatilor de infanterie, se va desfasura simultan sau succesiv, sub mai multe forme si prin procedee actionale specifice, care luate in ansamblu, se conditio-neaza si se completeaza reciproc.

Dintre toate formele de manevra ce pot fi adoptate, una va fi predominanta, va avea un rol coordonator si va urmări scopurile cele mai importante iar acesteia, i se vor subordona celelalte.

Manevrele in ofensiva la nivelul subunitatilor, nu pot fi reduse doar la formele ei fundamentale de exprimare, deoarece fiecare dintre ele se realizeaza printr-un complex de tehnici si procedee de lupta de mai mica sau mai mare amploare. In acelasi timp, subliniem faptul ca, fiecare forma de manevra, pe lângă gruparea de forte si mijloace angajate in actiune, cuprinde ca elemente componente si celelalte tipuri de manevra, de foc, de resurse, toate inasa, fiind subordonate manevrei de forte si mijloace.

Alegerea formei de manevra si a modalitatilor de materializare a acesteia vor fi determinate si de aspectele concrete ale situatiilor in care actioneaza subunitatile si se refera la valoarea si compunerea de lupta a fortelor proprii si posibilitatilor in timp si spatiu, valoarea, compunerea de lupta si conceptia probabila de actiune a inamicului, frecventa si gradul de folosire al armelor de distrugere in masa de catre inamic, configuratia aliniamentului de contact, caracteristicile terenului unde se desfasoara actiunea, caracterul actiunilor duse de fortile aflate in dispozitivul inamic, importanta obiectivelor vizate prin manevra, conditiile de timp, anotimp si stare a vremii.

Urmărind o fizionomie a manevrei de forte si mijloace, in lupta ofensiva a subunitatilor de infanterie ,trebuie sa avem in atentie ca acest principiu al luptei armate ,insumeaza o serie de actiuni care pot fi planificate si executate succesiv sau concomitent, astfel:

- atacul frontal in scopul ruperii apararii inamicului;
- lupta in dispozitivul inamicului, urmărind angajarea rezervelor si dezorganizarea conducerii acestuia;
- dezvoltarea atacului in adâncimea apararii inamicului, mentinerea initiativei si a ritmului înalt de inaintare;
- cucerirea sau izolarea obiectivelor importante;
- incercuirea gruparilor de forte si mijloace ale inamicului;
- respingerea ripostelor ofensive ale inamicului si impiedicarea formarii altor rezerve;
- infiltrarea si patrunderea rapida si in ascuns in interiorul apararii inamicului pentru intensificarea actiunilor fortelor din adâncime;
- urmărirea inamicului care se retrage, interzicerea consolidării acestuia pe un aliniament in adâncime;
- asigurarea capacitatii de actiune cu materiale logistice.

Particularitățile luptei moderne se prezintă ca un ansamblu de acțiuni desfășurate de structurile de nivel tactic, de amploare și importanță diferite, prin concentrarea oportună a forțelor și mijloacelor, executarea unor lovituri rapide și decisive în condiții deosebit de complexe.

Incorporarea celor mai perfecționate tehnologii în utilizarea armamentului și tehnicii de luptă, produce schimbări fundamentale în aspectul câmpului de luptă viitor, exercitând o influență multiplă asupra fizionomiei acțiunilor, a modului de constituire a grupărilor de forțe și mijloace, a formelor și procedurilor de acțiune, a pregătirii și ducerii acestora.

Particularitatea manevrei în acțiuni ofensive, este influențată în mod evident, de concepțiile actuale, care prevăd executarea loviturilor prin surprindere, cu forțe de mare mobilitate, putere de foc și izbire, angajarea simultană a elementelor întregului dispozitiv al aparatorului în combinații ingenioase, urmărind o eficiență maximă și asigurarea unei configurații a sistemului acțional propriu, care să reprezinte o surpriză pentru inamic.

În viitor sunt prevăzute extinderi ale structurilor tactice multinaționale, cu mutații profunde în modul de îndeplinire a misiunilor. Acestea, din punct de vedere structural și funcțional, vor fi la nivelul de evoluție al armamentului și tehnicii, capabile să domine rapid și aproape în totalitate, spațiul de desfășurare a acțiunilor de luptă, aspecte ce conferă o tot mai mare autonomie acțională.

La nivelul subunităților de infanterie, manevra în acțiuni ofensive, se impune ca o soluție pentru realizarea scopurilor propuse, dar mai ales în exploatarea caracteristicilor noilor tehnici, concepute pentru susținerea luptei.

Manevra în acțiuni ofensive la nivelul subunităților, bine organizată și executată, permite realizarea unor performanțe maxime cu structuri reduse ca efective și mijloace de luptă, dar capabile să sustină o confruntare armată într-un câmp de luptă modern.

În desfășurarea acțiunilor ofensive, manevra se remarcă printr-o fizionomie ce o particularizează și este influențată de situațiile și condițiile care o impun într-un moment sau altul al luptei.

Asadar, o situație tactică trebuie privită ca o stare specifică în care se găsesc cele două părți adverse și care la momentul dat, desfășoară acțiuni militare în condiții real percepute, capabile să o particularizeze în spațiu. De asemenea, evidențiem că o situație astfel concepută, este favorabilă sau nu, în măsura în care condițiile ce o determină, susțin sau nu acțiunile în curs de desfășurare și cele viitoare.

Având în vedere că în literatura de specialitate se apreciază, printre altele, că acțiunile ofensive moderne, sunt caracterizate și prin schimbări rapide și bruste ale situațiilor tactice, prin varietatea și amploarea acțiunilor desfășurate, acest lucru ne interesează convingerea că forțele aflate în ofensivă, se vor confrunta cu siguranță, cu o multitudine de situații relativ unitare ca și concepție, dar care necesită rezolvări specifice fiecăreia în parte, precum și modificări în scenariul elaborat inițial.

Deși constituirea dispozitivului de ofensivă este un ansamblu unitar de acțiuni, în planificarea și executarea manevrelor trebuie respectate, de regulă, anumite priorități astfel: mai întâi, realizarea dispozitivului pe direcția de efort și ulterior pe celelalte direcții, ca sub protecția acestora să se dispună forțele de angajare ulterioară (F.A.U.), rezervele detașamentelor cu diferite destinații etc. Aceste situații determină intervenția sistemului de conducere ce trebuie să elaboreze o nouă concepție prin care acțiunile în curs de desfășurare să fie adaptate la condițiile existente. În raport cu varietatea starilor în care se află inamicul, adoptarea manevrei impune respectarea condițiilor favorabile în care se găsesc forțele proprii.

Aceste condiții au în atenție existența sau crearea din timp (în scurt timp) a grupărilor de manevra, menținerea în stare de intervenție a forțelor patrunse în dispozitivul inamic, asigurarea manevrei forțelor și mijloacelor și sprijinirea lor, realizarea rapidă a dispozitivului de luptă în angajarea inamicului pentru ca noi să nu fim surprinși în poziții nefavorabile și desfășurarea de acțiuni decisive.

Admisă ca un moment al luptei, situația are în atenție starea fiecăreia dintre cei doi adversari. Aceasta stare este determinată de următoarele componente: tendința forțelor de contact, în raport cu

actiunea in curs de desfasurare si cele anticipate, intentia pregatirii si declansarii unor actiuni viitoare, interventiile in raport cu situatia si conceptia esalonului superior.

Atât factorii cât si componentele ce definesc starea operativa, determina o varietate de situatii greu de delimitat in spatiul operational. Aceasta varietate de situatii este amplificata si de conditiile si modalitatile de desfasurare a luptei de aparare a inamicului, fiecare având o trasatura specifica, care permite elaborarea unui scenariu propriu. Ca urmare, reducerea arbitrara a situatiilor doar la momentele conjuncturale, generalizate si delimitate de un cadru teoretic admis in fizionomia luptei ofensive, nu face decât sa duca la un sablonism in conceperea solutiilor, la aparitia erorilor, la involutia gândirii tactice.

In concluzie, apreciem ca o situatie este evidentiata de totalitatea conditiilor favorabile si nefavorabile create la un moment dat de evolutia luptei si caracterul actiunilor in curs de desfasurare.

Pentru subunitatile de infanterie in actiuni ofensive, manevra se poate desfasura intr-o diversitate de situatii complexe, impuse pe de o parte, de actiunile declansate iar pe de alta parte, de diferentele ce apar intre situatiile in care se duce lupta.

Adoptarea uneia sau alteia dintre formele de manevra in lupta ofensiva este determinata, in general, de procedeul de trecere la ofensiva, de gradul de pregatire a apararii inamicului, de gradul de neutralizare a punctelor de sprijin, de existenta intervalelor si flancurilor descoperite, de teren si de conditiile meteorologice.

Subunitatile de infanterie in actiuni ofensive pot sa execute diferite manevre, actionând, de regula, in cadrul esalonului superior dar si independent. Aceste actiuni, trebuie sa fie simple in conceptie si executie, sa se incadreze in conceptia esalonului superior, sa se execute in timp scurt si prin surprindere. Pentru indeplinirea lor, subunitatile trebuie sa vizeze in permanenta flancurile si intervalele dispozitivului inamic, fractionarea fortelor si mijloacelor, izolarea si nimicirea acestora pe parti.

Manevra de foc, de forte si mijloace, constituie una din conditiile de baza pentru obtinerea succesului in lupta si se executa in scopul deplasarii rapide si organizate a subunitatilor pentru a crea cele mai favorabile grupari de ofensiva pe directia de atac, schimbarii eforturilor de pe o directie pe alta, intensificarii si executarii unui atac neintrerupt si prin surprindere asupra flancurilor si spatelui dispozitivului inamic, incercuirii si nimicirii lui pe parti.

Constituindu-se ca elemente de dispozitiv, special create (denumite detasamente inaintate, de intoarcere etc.), ele fac parte din fortele de sprijin ale actiunilor ofensive ale diferitelor structuri luptatoare si sunt considerate forme ale manevrei in ofensiva, la nivelul tactic.

Subunitatile de infanterie, pot trece la ofensiva atât din contact nemijlocit cu inamicul, cât si din miscare, fiind in masura sa execute manevra de foc, de forte si mijloace, cu scopul de a crea acele grupari de forte capabile sa valorifice intervalele si spatiile din dispozitivul inamicului, astfel încât, sa se poata dispune favorabil in momentul atacului decisiv.

In cadrul esalonului superior, subunitatile de infanterie constituie, de regula, forta de angajare imediata (F.A.I.), cu misiunea de a cuceri un obiectiv de pe limita dinainte a apararii inamicului, ulterior de a dezvolta ofensiva in adâncimea apararii acestuia. In situatia când actioneaza in cadrul fortelor de angajare ulterioara (F.A.U.), misiunile subunitatilor constau in dezvoltarea ofensivei pe directia principala, participarea la respingerea gruparilor de contraatac, inlocuirea unor forte care si-au pierdut capacitatea de lupta sau au suferit pierderi, nimicirea inamicului ramas inapoia F.A.I. etc. Constituirea subunitatilor de infanterie ca forta de manevra in actiuni ofensive poate avea loc, atât in perioada de pregatire a ofensivei, cât si pe timpul desfasurarii ei.

Pentru executarea manevrelor, fortele si mijloacele subunitatilor se deplaseaza pe directia stabilita folosind acoperirile din teren, de regula, pe jos, pe timp de noapte, ori in conditii meteorologice nefavorabile sau pe timpul pregatirii de foc, infiltrându-se prin intervale in dispozitivul inamicului. Dupa executarea infiltrarii, subunitatile isi dispun fortele in flancul si spatele dispozitivului

inamic, astfel încât, la ordin sau din propria inițiativa, să declanșeze atacul prin surprindere asupra inamicului, urmărind fractionarea și nimicirea lui pe parti.

Adoptarea manevrei de către subunitățile de infanterie, se face în scopul producerii de panică și derută, dezorganizării conducerii și impunerii luptei în condiții nefavorabile inamicului, creării condițiilor pentru încercuirea, izolarea și nimicirea în timp scurt a forțelor care se apără, cuceririi unor obiective și ulterior, dezvoltării ofensivei pe direcția stabilită.

După cucerirea obiectivelor de pe linia dinaintea a apărării inamicului, forțele din ofensivă se pot confrunța cu diverse situații, ce impun adoptarea unor manevre ingenioase care să ducă la îndeplinirea misiunii stabilite. Pentru că aceste situații au loc în adâncimea dispozitivului inamic, subunitățile pot fi solicitate să le organizeze și să le execute.

Realizarea manevrei nu este o misiune ușor de îndeplinit deoarece, cu ajutorul acesteia, trebuie rezolvate toate problemele generate de acțiunile independente, acționând izolate de forțele principale și fără sprijin de foc din partea lor.

Pentru îndeplinirea acestora, subunitățile de infanterie pot executa deplasarea către obiectivul stabilit, atât în dispozitiv de mars, cât și în dispozitiv premergător de luptă, în funcție de situația concretă, de teren și de condițiile meteorologice. La apropierea forțelor de obiectiv, se execută recunoașterile, se precizează misiunile de luptă și se realizează dispozitivul de atac.

De regulă, dispozitivul de luptă al unei subunități (companii) de infanterie se constituie din următoarele elemente :

- o grupare de atac, compusă din majoritatea forțelor și mijloacelor de care dispune compania, având misiunea de a ataca inamicul prin manevre și prin surprindere, de a cucerii și consolida obiectivul și de a nu permite retragerea sau afluirea forțelor inamicului spre și dinspre front.
- o grupare de sprijin, compusă din: plutonul de aruncătoare de 82 mm, plutonul antitanc mixt și mitraliere, care au misiunea de a sprijini lupta grupării de atac cu foc executat prin intervale și pe deasupra forțelor proprii, asigurând flancurile și intervalele.
- o grupare de transport, care se dispune într-un loc mascat, unde își ia măsuri de siguranță apropiată, se deplasează prin salturi, ținând legătura permanent cu forțele cărora le aparține.

Acționând cu rapiditate și hotărâre folosind cu maiestrie avantajele oferite de teren, condițiile meteorologice grele, subunitățile pot cuceri un obiectiv în adâncimea dispozitivului inamic, într-un interval scurt de timp, prin manevre ingenioase care să compenseze fie și lipsa unei pregătiri de foc. După cucerirea obiectivului (poziției, alinamentului), subunitatea trece la consolidarea acestuia, organizează apărarea circulară și respinge încercările inamicului de a-l recuceri, până la realizarea joncțiunii cu forțele principale.

Bibliografie

1. Col. prof. dr. Haralambie Georgescu, Lovitura în adâncime, Editura Militară, București, 1996
2. Col. Marin Zaharia, Ofensiva în zone muntoase, Editura Militară, București, 1989
3. Lt. col. lect. univ. Ioan Socol, Elemente de artă militară, curs, Academia Forțelor Terestre, Sibiu, 1998
4. Lt. col. dr. Nicolae Roman, Manevra în ofensivă, Editura Militară, București, 1998
5. Colectiv de autori, Artă operativă încotro?, Editura Militară, București, 2000